

RUBRIEK 2: COHESIE EN WAARDEN
Erasmus+

BEVOEGDE ACTOREN BINNEN DE EUROPESE INSTELLINGEN

Europese Commissie	Directoraat-Generaal Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport (EAC) Directoraat-Generaal Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie (EMPL)
Raad van de EU	De Raad Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport (EYCS) De Raadswerkgroep: Het Onderwijs Comité (EDUC)
Europees Parlement	Commissie Cultuur en Onderwijs (CULT) Rapporteur Milan Zver (EPP, Sloveens) Schaduwrapporteurs: Krystyna Lybacka (S&D), Teresa Giménez Barbat (ALDE), Jill Evans (Greens)

INHOUD

Context van het initiatief	Dit voorstel is onderdeel van het pakket aan voorstellen dat de Commissie heeft uitgebracht in het kader van het Meerjarig Financieel Kader voor 2021-2027. De Verordening geeft invulling aan het voorbehouden budget voor Onderwijs, Opleiding, Jeugd en sport. De Verordening legt de verschillende budgetlijnen, doelstellingen, actielijnen alsook het beheerskader van het programma met inbegrip van de uitvoeringsmodaliteiten vast.
Doelstellingen van het initiatief	De algemene doelstelling van het programma is de educatieve, beroeps- en persoonlijke ontwikkeling van personen in onderwijs, opleiding, jeugd en sport, zowel in Europa als daarbuiten, te ondersteunen. Erasmus moet bijdragen aan duurzame groei, banen en sociale cohesie, en aan het versterken van de Europese identiteit. <u>Onderwijs</u> Erasmus is het belangrijkste instrument voor het bouwen aan een Europese onderwijsruimte en voor de implementatie van de Europese strategische samenwerking in onderwijs en training. Het programma ondersteunt de bevordering van de leermobilititeit van particulieren, en van samenwerking, inclusie, excellentie, creativiteit en innovatie op het niveau van organisaties en beleid op het gebied van onderwijs en opleiding; <u>Jeugd</u> Erasmus stimuleert de samenwerking op gebied van jeugdbeleid, en helpt de realisatie van de Europese Jeugdstrategie.

	Het programma ondersteunt de mobiliteit voor niet-formeel leren en de actieve participatie van jongeren, en de samenwerking, inclusie, creativiteit en innovatie op het niveau van organisaties en beleid op jeugdgebied. <u>Sport</u> Het programma ondersteunt de leermobiliteit van sportcoaches en personeel, innovatieve samenwerkingen op vlak van dopingpreventie, goed bestuur, inclusie, de strijd tegen geweld, racisme en intolerantie en de organisatie van Europese sportevenementen met focus op vrijwilligerswerk, sociale inclusie, gendergelijkheid, gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging (HEPA) of promotie van de Europese week van de sport.
Beleidsopties	De Commissie heeft gekozen voor continuïteit en stelt voor het Erasmusprogramma op te bouwen aan de hand van drie sleutelacties. Hiermee wordt in grote lijnen de bestaande structuur aangehouden als die van het huidige Erasmus+-programma. De sleutelacties bestaan uit leermobiliteit, samenwerking tussen instellingen en organisaties en de ondersteuning van beleidsontwikkeling en beleidsondersteuning. <u>Onderwijs</u> De sleutelactie 'leermobiliteit' is gericht op internationale mobiliteitservaringen van 'lerenden' (studenten, scholieren, staf). Het gaat o.a. om studie, traineeship, stage en uitwisseling. Mobiliteit bestaat uit verschillende vormen, zoals kortdurend, langdurend, virtueel en individueel versus in groepsverband. Het is nieuw dat de internationale mobiliteitsactiviteiten met landen buiten de EU (inclusief de geassocieerde landen) behalve in het hoger onderwijs nu ook in het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding kunnen plaatsvinden. De volgende groepen kunnen gebruik maken van mobiliteitsactiviteiten: • Studenten uit het hoger onderwijs • Studenten en scholieren uit het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding • Scholieren uit het basisonderwijs en het secundair onderwijs (nieuwe doelgroep) • Personeelsleden van alle onderwijssectoren De Commissie wil extra inzetten op virtuele mobiliteit om een breder bereik te hebben en om jongeren met minder mogelijkheden te bereiken. De Commissie wil virtuele mobiliteit stimuleren via de platformen eTwinning, Epale en Schoolgateway. Deze platformen worden uitgebreid en zullen virtuele ruimtes aanbieden met leerkansen en plaats voor interpersoonlijke uitwisselingen. Deze online tools moeten samenwerking en de uitwisseling van ideeën en goede praktijken in heel Europa en daarbuiten stimuleren. Verder willen ze ook de mogelijkheden voor het leren van talen verder uitbreiden.

De sleutelactie 'samenwerking tussen organisaties en instellingen' wil mogelijkheden bieden aan organisaties om grensoverschrijdende partnerschappen aan te gaan met als doel de onderwijskwaliteit te verbeteren, nieuwe ideeën en methoden te ontwikkelen en Europese en internationale partners te versterken. De actielijn bestaat uit een mix van decentraal en centraal beheerde acties:

- Partnerschappen voor samenwerking: het doel is het verhogen van onderwijskwaliteit en het ontwikkelen van internationale en transnationale partnerschappen. Het is nieuw dat er specifiek extra aandacht gaat naar kleinschalige partnerschappen. Mobiliteitsactiviteiten voor laaggeletterden in het volwassenonderwijs zullen via deze partnerschappen mogelijk zijn.
- Partnerschappen voor excellentie: hieronder vallen de nieuwe acties 'Europese Universiteiten' en 'Centres of vocational excellence'. De 'Erasmus Mundus Joint Masters' vallen eveneens onder dit type partnerschappen.
- Partnerschappen voor innovatie: deze partnerschappen zijn gericht op systemische impact op Europees niveau. Deze actie bestaat o.a. uit allianties gericht op samenwerking tussen instellingen hoger onderwijs en beroepsinstellingen, het bedrijfsleven en onderzoeksinstellingen.

De sleutelactie 'Ondersteuning van beleidsontwikkelingen en samenwerking' heeft als doelstelling op het terrein van onderwijs en vorming de ontwikkeling van nieuw beleid te ondersteunen om bij te dragen aan modernisering en hervormingen. Verder valt hieronder de ondersteuning aan transparantie en de erkenning van competenties en kwalificaties.

Net als in de vorige programma's biedt het programma ook steun aan de Jean Monnet acties. Via deze acties wil de EU over de hele wereld excellentie in onderwijs en onderzoek bevorderen op het gebied van Europese studies. Het is nieuw dat in het voorstel niet alleen het hoger onderwijs, maar ook de andere onderwijssectoren in aanmerking komen. Via Jean Monnet worden ook enkele Europese instituten gefinancierd die het doel hebben het Europese belang te verspreiden via onderwijs en onderzoek, zoals het Europa-College in Brugge.

Jeugd

Op het gebied van jeugd ondersteunt het programma de volgende acties in het kader van de sleutelactie 'leermobiliteit'

- de mobiliteit van jongeren;
- activiteiten voor jongerenparticipatie;
- DiscoverEU-activiteiten;
- de mobiliteit van jeugdwerkers.

Het programma ondersteunt voor de sleutelactie 'samenwerking tussen organisaties en instellingen' volgende acties:

- partnerschappen voor samenwerking en uitwisseling van werkwijzen, inclusief kleinschalige partnerschappen ter bevordering van een bredere en meer inclusieve toegang tot het programma;
- partnerschappen voor innovatie om de innovatiecapaciteit van Europa te versterken;
- online platforms en hulpmiddelen voor virtuele samenwerking

Het programma ondersteunt voor de sleutelactie 'Ondersteuning van beleidsontwikkelingen en samenwerking:'

- de voorbereiding en uitvoering van de beleidsagenda van de Unie voor de jeugd, met de steun van het netwerk Jeugdwiki;
- EU-instrumenten en -maatregelen ter bevordering van de kwaliteit, transparantie en erkenning van competenties en vaardigheden, met name via Youthpass;
- beleidsdialoog en samenwerking met relevante belangrijke belanghebbenden, waaronder Unie-brede netwerken, Europese niet-gouvernementele organisaties en internationale organisaties op het gebied van jeugd, de EU-dialoog over jongeren en steun voor het Europees Jeugdforum;
- maatregelen die bijdragen tot de kwalitatieve en inclusieve uitvoering van het programma;
- samenwerking met andere instrumenten van de Unie en ondersteuning van ander EU-beleid;
- verspreidings- en bewustmakingsactiviteiten over de Europese beleidsresultaten en -prioriteiten en over het programma.

Sport

De sleutelactie 'leermobiliteit' wordt binnen dit programma voor het eerst uitgebreid naar sport. Voorheen was deze actie enkel toegankelijk voor jeugd- en onderwijsinitiatieven. De Commissie stelt voor om de middelen die hiervoor beschikbaar zijn te decentraliseren en op die manier gemakkelijker toegankelijk te maken voor de doelgroep (trainers, coaches en staff). Deze sleutelactie heeft als gevolg dat er naast de bestaande samenwerkingsverbanden kansen kunnen gecreëerd worden voor laagdrempelige kennisuitwisseling, een vraag die vanuit de sportsector al eerder werd gesteld en waaraan de Commissie met dit voorstel tegemoet komt.

De sleutelactie 'samenwerking tussen organisaties en instellingen' creëert voor sport de ruimte voor drie soorten projecten nl.:

- 1) Grote Samenwerkingsverbanden, bieden de mogelijkheid aan minstens 5 organisaties uit 5 verschillende programmalanden om een grootschalige samenwerking op te bouwen rond diverse thema's.
- 2) Kleine samenwerkingsverbanden bieden een meer laagdrempelig alternatief voor de grote samenwerkingsverbanden en vereisen minstens 3 organisaties uit 3 verschillende programmalanden. Met een kleiner budget en kortere projectduur zijn deze programma's meer op maat van de sportsector.

	3) Tenslotte is er ook een ondersteuningsmogelijkheid voor Europese sportevenementen zonder winst oogmerk indien hierin extra aandacht is voor vrijwilligers, sociale inclusie, gendergelijkheid, gezondheid bevorderende activiteit (HEPA) of indien dit evenement voorziet in de promotie van de Europese Week van de Sport. De sleutelactie 'ondersteuning van beleidsontwikkeling en samenwerking' heeft als doel de ontwikkeling van nieuw beleid te ondersteunen en bij te dragen aan de dialoog en samenwerkingen met stakeholders en internationale organisaties. Binnen deze actie wordt ook ingezet op disseminatie van goede voorbeelden en bewustmakingscampagnes.
Verwachte effecten van het initiatief	De Commissie verwacht via het verhoogde budget en de voorgestelde acties veel meer mensen te laten deelnemen aan het programma. Ze willen 12 miljoen mensen de kans op een <i>mobilitetservaring</i> geven. Het bereik van het huidige Erasmus+ programma is 4 miljoen. Erasmus wordt inclusiever: • Beter bereiken van kansarmen via nieuwe formaten zoals virtuele uitwisselingen en kortere leerperioden in het buitenland • Meer kansen creëren voor leerlingen om in het buitenland te leren en leerlingen uit verschillende landen te ontmoeten via eTwinning, het grootste netwerk voor leerkrachten ter wereld, om projecten te ontwikkelen en klassenuitwisselingen te organiseren. Erasmus wordt toegankelijker: • Openstelling van het programma voor kleinere en lokale organisaties, zodat deelnemers kleinschalige partnerschappen kunnen opzetten – creëren van kortere projecten, met lagere bedragen en eenvoudiger administratieve vereisten. • Verminderen van de administratieve last voor alle begunstigden, bijvoorbeeld door eenvoudige online aanvraagformulieren. • Leermobiliteiten toegankelijk maken voor sport met gedecentraliseerde middelen. Erasmus wordt internationaler • Uitbreiding van de mogelijkheden voor jonge Europese studenten in het hoger onderwijs en studenten in het beroepsonderwijs de mogelijkheid bieden om een ervaring buiten Europa op te doen
Soort initiatief	Wetgevend initiatief: voorstel tot een verordening van het Europees Parlement en de Europese Raad.
Verdragsartikel	Artikelen 165 en 166 van het Verdrag betreffende de Werking van Europese Unie zijn geactiveerd.
EU-regelgeving	

TIMING

Verwachte publicatie voorstel	30 mei 2018
Behandelend Voorzitterschap	Bulgarije (januari – juni 2018) Oostenrijk (juli – december 2018) Roemenië (januari – juni 2019) Finland (juli – december 2019)

	Het Oostenrijks Voorzitterschap streeft naar een gedeeltelijke algemene benadering op de Raad Onderwijs van 26 november.

CONSULTATIE DOOR DE EUROPESE COMMISSIE OVER HET INITIATIEF

Openbare raadpleging	De openbare raadpleging over the mid-term evaluation of the Erasmus+ Programme liep van 28/02/2017 tot 31/05/2017. Het eindrapport werd voorgelegd aan de Raad en het Parlement op 31 januari 2018.
Routekaart	De Europese Commissie heeft geen routekaart opgemaakt betreffende het nieuwe programma.
Aanvangseffectbeoordeling	Aanvangseffectbeoordeling over het Meerjarig Financieel Kader Erasmus programma 2021-2021 . De consultatie over de aanvangseffectbeoordeling loopt van 30 mei 2018 tot 17 oktober 2018.
Voorstel van regelgeving en effectbeoordeling	De Europese Commissie zal een effectbeoordeling opmaken.

BEVOEGDE ACTOREN BINNEN VLAANDEREN

Trekkend minister	Hilde Crevits, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs
Trekkend beleidsdomein	Het beleidsdomein onderwijs en vorming, het departement onderwijs en vorming
Betrokken ministers	Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel Phillipe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport
Betrokken beleidsdomeinen	Het beleidsdomein cultuur, sport, jeugd en media, Het departement cultuur, jeugd en media. Het beleidsveld sport.

VLAAMSE ANALYSE VAN HET VOORSTEL

Juridisch

Vlaamse bevoegdheid	Gemeenschapsbevoegdheden volgens artikelen 127 en Artikel 128 van de Belgische grondwet
Vlaamse rechtsinstrumenten	De verordening van het financieringsprogramma dat volgt op Erasmus+ is rechtstreeks toepasbaar en leidt niet tot wijziging van de Vlaamse rechtsinstrumenten en de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap.

Beleidsmatig

Huidig beleid en Vlaamse context van het initiatief	Onderwijs Internationale mobiliteit en partnerschappen zijn een centrale doelstelling in het internationaliseringsbeleid voor onderwijs en vorming, zowel Vlaams als Europees. Voor Vlaanderen is Erasmus een tool voor Europese samenwerking en een instrument om, zonder daarbij te raken aan de nationale bevoegdheden, de kwaliteit van onderwijs doorheen

	heel Europa te verhogen om uiteindelijk tot een echte Europese ruimte van onderwijs en vorming te komen. Sinds de aanneming van het Ministerieel Communiqué van Leuven/Louvain-la-Neuve (2009) in het kader van het Bologna-proces, tracht men overal in de Europese Hoger Onderwijsruimte de gekwantificeerde doelstelling te bereiken die voorop stelt dat minstens 20% van de afgestudeerden van het hoger onderwijs een studie- of stageperiode in het buitenland hebben doorlopen. Deze doelstelling van 20 % voor het hoger onderwijs werd als benchmark opgenomen binnen "Education and Training 2020" het actieprogramma van de EU Raad Onderwijs. Daarnaast werd ook een doelstelling bepaald van 6% voor de afgestudeerden uit beroepsonderwijs en -opleiding. Het Vlaams Actieplan Mobiliteit (2013) bouwt voort op de benchmark van hogeronderwijsmobiliteit en koppelt hieraan financieringsmodaliteiten en een dataverzameling voor voortgangsovervolg. Het Regeerakkoord 2014-2019 stelt dat, gezien de kwaliteit bevorderende invloed van internationale mobiliteit, idealiter elke student de mogelijkheid zou moeten krijgen om een mobiliteitservaring op te doen tijdens of aansluitend op de studies in Vlaanderen. Jeugd VJKB: Vanaf de legislatuur 2015-2019 werden de inspanningen van de Vlaamse Regering voor kinderen en jongeren in de verschillende beleidsdomeinen gebundeld in een geïntegreerd jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan. Dit Vlaams JKP omvat heel uiteenlopende doelstellingen voor alle kinderen en jongeren. Erasmus is eerst en vooral een manier om een open en ruime leerzone voor kinderen en jongeren te creëren in heel Europa, een doelstelling op zowel Vlaams als Europees niveau. Daarnaast benadrukt het JKP het belang van participatie. Kinderen en jongeren moeten mee vorm kunnen geven aan het beleid in alle aspecten en levensdomeinen die hen aanbelangen. Ten slotte is voor Vlaanderen diversiteit een cruciaal thema. Alle kinderen en jongeren zouden de mogelijkheid moeten hebben internationale ervaring op te doen. Erasmus is een programma dat leermobiliteit doorheen Europa kwaliteitsvoller en inclusiever kan maken, zodat een diverse, open internationale leeromgeving ontstaat. Jint: JINT is het kennis- en expertisecentrum over internationale jongerenmobiliteit en internationaal jeugdbeleid. Bovendien is JINT het nationale agentschap dat het jeugdluik (Youth in Action) van Erasmus uitvoert. De wederzijdse internationale uitwisseling en samenwerking van, voor en door jongeren en jeugdorganisaties wordt bevorderd en de reflectie over jeugd, jeugdwerk en jeugd(werk)beleid gestimuleerd.

	Sport Net zoals de sport en de sportorganisaties, heeft het sportbeleid een internationale dimensie en organisatie. Deze internationale dimensie vond de laatste jaren steeds meer verankering in verschillende instellingen en zal ook de komende jaren aan belang blijven winnen. Het Erasmus programma is een waardevol instrument om naast het beleidsmatige ook de Vlaamse sportorganisaties bewust te maken van de meerwaarde van internationale samenwerkingen en leeropportunities die hierin schuilen.
Relevantie EU-doelstellingen voor Vlaanderen	De EU-doelstellingen zijn relevant voor Vlaanderen. Globaal kunnen we stellen dat het voorstel tot Verordening mede de Vlaamse doelstellingen met betrekking tot mobiliteit, internationalisering en Europese strategische partnerschappen financiert binnen de beleidsdomeinen onderwijs, opleiding, jeugd en sport.
Geschiktheid van de beleidsopties voor Vlaanderen	De beleidsopties van de Europese Commissie worden nog onderzocht. Gezien de grote continuïteit in het programma kunnen we stellen dat het programma zeker opportuniteiten biedt voor Vlaanderen met betrekking tot een verdere internationalisering van de verschillende onderwijssectoren en de internationale samenwerking op het gebied van onderwijs, vorming, jeugd en sport.
Verwachte effecten van het initiatief in Vlaanderen	Actoren binnen de domeinen onderwijs, vorming, jeugd en sport kunnen via het programma financiering verwerving voor mobiliteitsprojecten en internationale partnerschappen. Er is een duidelijk positieve financiële impact. Voor Vlaanderen is een bepaald percentage van het Erasmus Onderwijs, Vorming en Jeugd budget voorbehouden die op basis van de principes van indirect beheer door de aangestelde Nationale Agentschappen wordt beheerd. Binnen dit voorstel wordt dit uitgebreid met middelen voor sport. De duidelijke versterking van het Erasmus programma betekend meer internationale samenwerkingsmogelijkheden voor onze actoren en meer mobiliteit in onderwijs. Bepaalde thematische en maatschappelijke klemtonen voor onderwijs, opleiding, jeugd en sport in het programma kunnen onrechtstreeks ook het Vlaamse beleid en veld beïnvloeden.

BETROKKENHEID VAN DE VLAAMSE BELANGHEBBENDEN

Vlaamse belanghebbenden	<u>Individuele belanghebbenden:</u> Studenten, scholieren en onderwijspersoneel in het leerplichtonderwijs, het hoger onderwijs en het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding, Jongeren, jeugdwerkers en vrijwilligers Atleten, coaches, staf, club- en federatiemedewerkers, medewerkers binnen sportdiensten en medewerkers van koepelorganisaties binnen de sport <u>Organisatie belanghebbenden</u> Scholen, scholengroepen, instellingen hoger onderwijs, opleidingsverstreckers, etc. Jeugdorganisaties en jeugddiensten

	Sportclubs, sportfederaties, sportdiensten. <u>Middenveld</u> Onderwijskoepels en onderwijsbelangen organisaties Jeugdorganisaties en jeugddiensten sportkoepelorganisaties <u>Adviesraden</u> VLOR SERV Vlaamse Jeugdraad SARC
Consultatie van de Vlaamse belanghebbenden	<u>Onderwijs</u> De VLOR bracht op 28 juni 2018 een advies uit over het nieuwe Erasmus programma. De Vlor bracht over het specifieke initiatief van de Europese Universiteiten (onderdeel van de Erasmus Verordening) op 13 maart 2018 een advies uit. Het Departement Onderwijs en Vorming organiseerde op 27 juni samen met VLEVA een eerste consultatieronde met het middenveld over het voorstel voor de Erasmus+ verordening. <u>Jeugd</u> (Enkel een advies van de VJR over het Erasmus+ programma van 2 december 2015.) In het voorjaar van 2017 heeft Frank Stevens van Howest een halfwegevaluatie van Erasmus+ Youth in action uitgevoerd. Dit verslag is geïntegreerd met de halfwegevaluatie van Onderwijs en op 30 juni 2017 aan de Europese Commissie bezorgd. <u>Sport</u> Sport Vlaanderen consulteert de bredere sportsector via overleg met de koepels VSF en ISB.
Door de Vlaamse belanghebbenden verwachte effecten	<u>Onderwijs</u> De Vlor verklaart in hun advies van 28 juni zeker achter de verbreding van de doelgroep voor Erasmus te staan. Meer Europese middelen voor het beroepsgericht onderwijs en het leerplichtonderwijs kunnen volgens de raad een belangrijke stimulans zijn om ook die onderwijsniveaus sterker te laten inzetten op internationalisering en mobiliteit. Voor het hoger onderwijs blijven de middelen gelijk. De Vlor is er echter van overtuigd dat ook hier een verhoging nodig is, gezien de maatregelen die nodig zijn om iets te doen aan de onderparticipatie van bepaalde groepen aan de internationalisering. De Vlor is eveneens voorstander van een grondige opvolging van de efficiëntie van bepaalde voorstellen. Verder pleit de raad voor ondersteunende maatregelen voor de nieuwe doelgroepen en vraagt hij aandacht voor het wegwerken van de administratieve drempels.

	<u>Jeugd</u> In het algemeen staan de belanghebbenden positief tegenover de duidelijke link tussen het beleid en de programma's, wat wijst op een consistente benadering van de toekomst van Europees Jeugdbeleid. Ook beantwoordt het programma aan de noden en verwachtingen van jongeren, wat gebaseerd is op onderzoek, evaluaties en consultaties. De ambitieuze budgettaire verhoging toont bovendien aan dat Jeugd hoog op de politieke agenda staat. Specifieker worden de belanghebbenden enthousiast over de behouden structuur van het programma. Jeugd heeft een eigen hoofdstuk en budgetlijn. Er zijn niet alleen meer kansen voor jongeren om deel te nemen aan niet-formele leeractiviteiten, een grote prioriteit is ook het bereiken van meer jongeren met minder kansen. Bovendien is een nieuwe actie toegevoegd, de Youth Participation Projects. De belanghebbenden hebben echter het gevoel dat het hoofdstuk Jeugd aan zichtbaarheid verliest door het veranderen van de naam naar Erasmus. Ook stellen ze zich vragen bij de specifieke doelstellingen van Erasmus en het jeugdhoofdstuk. Deze doelstellingen zijn beperkt beschreven en de tekst over de Europese meerwaarde en de principes voor de allocatie van gedecentraliseerde fondsen zijn niet meer opgenomen. Verder stellen ze zich vragen bij DiscoverEU en hoe dit zal bijdragen aan het behalen van de doelstellingen. Ten slotte zijn de doelstellingen rond inclusie en de internationale dimensie in het programma en het jeugdhoofdstuk te onduidelijk uitgewerkt. <u>Sport</u> Input werd opgevraagd bij Sport Vlaanderen..

EERSTE VLAAMSE STANDPUNTBEPALING

Vlaanderen verwelkomt een versterkt en verbreed toekomstig Erasmus programma. Momenteel worden de middelen vanuit het Erasmus programma in Vlaanderen goed besteed. De middelen worden opgenomen en dragen bij tot de internationalisering en kwaliteit van het onderwijs en de sportsector. Het programma wordt als doeltreffend ervaren. Het is ook zeer succesvol, waardoor de vraag vanuit scholen, volwassenenonderwijs en hoger onderwijs het beschikbare budget zelfs overstijgt. Met betrekking tot het hoger onderwijs speelt Erasmus+ een essentiële rol bij het realiseren van studenten- en stafmobiliteit. Voor grensoverschrijdende onderwijssamenwerking zijn de Erasmus+ strategische partnerschappen eveneens een belangrijk instrument.

Vlaanderen is tevreden dat het voorstel de structuur van het huidige Erasmus+ programma behoudt en deze structuur ook uitbreidt voor het domein sport. Vlaanderen kan zich vinden in de basisstructuur die gekenmerkt wordt door drie sleutelacties en decentrale versus centrale middelen.

Vlaanderen steunt de Commissie bij het streven naar minder administratieve lasten voor de begunstigden en de Nationale Agentschappen. Wel wil Vlaanderen van de Commissie graag meer concrete informatie krijgen over hoe deze lasten effectief zullen verminderd worden. Het is momenteel onduidelijk welke maatregelen genomen zullen worden om de beoogde

administratieve vereenvoudiging te verkrijgen. Vlaanderen zal blijven toezien op een effectieve vermindering van de administratieve lasten.

De interne verdeling van de budgetten binnen het programma voor de verscheidene sleutelacties en binnen deze sleutelacties is nog onduidelijk. Ook willen we meer duidelijkheid over de voorziene flexibiliteitsmarge van ongeveer 20% van het onderwijs- en vormingsbudget. Dit bedrag wordt door de Commissie gereserveerd voor het financieren van nieuwe projecten waaronder de Europese Universiteiten en om flexibel te kunnen inspringen bij nieuwe prioriteiten. Vlaanderen ijvert aldus voor volledige financiële transparantie over de toekenning van middelen van de flexibiliteitsmarge met inbegrip van de middelen voorzien voor het initiatief voor de Europese Universiteiten binnen het volgende Erasmusprogramma.

Met betrekking tot de sleutelactie 'leermobiliteit' verwelkomt Vlaanderen de verbreding van de doelgroep met de deelname van leerlingen in het schoolonderwijs en de uitbreiding voor sport. Wel had Vlaanderen graag meer informatie ontvangen over de precieze uitvoeringsmodaliteiten van deze actie. Vlaanderen wijst ook op het belang van flankerende maatregelen. Als ook het basis- en secundair onderwijs meer wil internationaliseren is er nood aan een versterking van groepsmobiliteit (eerder dan individuele mobiliteit). Een sterke voorbereiding en nabespreking (onder meer via virtuele mobiliteit) is eveneens noodzakelijk. Vlaanderen ziet virtuele mobiliteit als een aanvulling op fysieke mobiliteit en niet als een vervanging.

Met betrekking tot de sleutelactie 'samenwerking tussen organisaties en instellingen' benadrukt Vlaanderen het belang van de mogelijkheid tot het opzetten van innovatieve outputs binnen de gedecentraliseerde actie 'partnerschappen voor samenwerking en uitwisseling van goede praktijken.' Vlaanderen verwelkomt de nieuwe actie kleinschalige partnerschappen. Deze actie heeft het potentieel om scholen en organisaties met een beperkte administratieve capaciteit te laten kennismaken met het Erasmus programma. Vlaanderen is akkoord dat mobiliteit voor het volwassenenonderwijs enkel via partnerschappen mogelijk is. Wel is Vlaanderen niet akkoord dat enkel laaggeletterden binnen het volwassenenonderwijs de kans krijgen om een mobiliteitservaring op te doen. De verhoging van het budget maakt het mogelijk om binnen het volwassenenonderwijs meerdere mobiliteitsprioriteiten vast te leggen, mits de nodige garanties voor de gegarandeerde betrokkenheid van laaggeletterden.

Er zijn voor jeugd een aantal aspecten die vragen om bijzondere aandacht bij de bespreking van de voorstellen in de Europese instellingen:

- Discover EU: de pilootactie van dit project, geïnitieerd op initiatief van het Europees Parlement, wordt in het voorstel voor het nieuwe Erasmus programma opgenomen als één van de mobiliteitsacties voor jongeren. Discover EU streeft ernaar elke 18-jarige in de EU een Interrail Pass ter beschikking te stellen om zo reizen, ontmoeten, ontdekken in de Europese Unie te bevorderen. Hoewel het initiatief duidelijke link met "learning mobility" heeft, stelt zich toch de vraag naar de plaats van Discover EU in het Erasmus programma, dat "learning mobility" hoog in het vaandel voert. Ook het aspect inclusie vraagt om bijzondere aandacht, gezien Discover EU in de huidige vorm enkel verplaatsingskosten dekt, in tegenstelling tot de andere acties van Erasmus.
- Jongeren (niet enkel studenten): Omwille van een sterkere branding naar jongeren (= buiten het hogere onderwijs en de universiteiten) toe is het belangrijk in de communicatie sterker in te zetten naar de andere jongeren. Dit kan bijvoorbeeld door de naam van het hoofdstuk te veranderen in "Jeugd in Actie" wat verwijst naar het programma Jeugd voor 2014.

REACTIE VANUIT VLAANDEREN OP DE EUROPESE CONSULTATIE

Openbare raadpleging, routekaart, aanvangseffectbeoordeling en/of effectbeoordeling	De Vlaamse administratie heeft in maart 2018 deelgenomen aan de openbare raadpleging over EU-financiering op het gebied van waarden en mobiliteit. De Vlaamse bijdrage werd opgemaakt door Departement Onderwijs en Vorming.

EERSTE SUBSIDIARITEITSINSCHATTING

1. *Bevoegdheid van de Europese Unie*

De bevoegdheid van de EU is op het terrein van onderwijs, jeugd en sport aanvullend t.o.v. de nationale bevoegdheden van de lidstaten (art. 6 VWEU). In art. 165 en 166 is expliciet bepaald dat de Unie bevoegd is om stimuleringsmaatregelen te nemen. Vlaanderen acht het onderhavige voorstel voor een EU-financieringsprogramma dan ook een geëigend middel dat binnen de kaders blijft van de bestaande bevoegdheidsverdeling tussen de Unie en de lidstaten.

2. *Evaluatie van de subsidiariteitstoets van de Europese Commissie*

a. EU-meerwaardetest

Vlaanderen benadrukt dat de lidstaten verantwoordelijk blijven voor de inhoud en organisatie van hun beleid op de betrokken gebieden. Het voorstel van de Commissie is echter gericht op de bevordering van transnationale en internationale mobiliteit en samenwerkingsprojecten, en op de ondersteuning van beleidsontwikkelingen met een Europese dimensie. In de regel zal het programma steun verlenen aan transnationale activiteiten, maar in uitzonderlijke gevallen ook aan nationale activiteiten met een sterke Europese dimensie, zoals activiteiten over een specifiek Europees thema of Europese beleidsprioriteit.

De Europese Commissie heeft het optreden van de Unie voldoende gemotiveerd en Vlaanderen kan de redenering onderschrijven. De doelstellingen van het Erasmus voorstel kunnen door de lidstaten niet correct en afdoende worden verwezenlijkt wegens het transnationale karakter, de grote omvang en de ruime geografische spreiding van de gefinancierde leermobiliteit en samenwerkingsactiviteiten, de gevolgen ervan voor de toegang tot leermobiliteit en, meer in het algemeen, voor de integratie van de Unie, en wegens de grotere internationale dimensie. Losse initiatieven van onderwijsinstellingen of lidstaten, hoewel die op nationaal niveau efficiënt en voordelig worden geacht, zijn van onvoldoende schaal en omvang om een Europa-breed effect te genereren.